

Het E-resource Management (ERM) Systeem

Het beheren van online bronnen (e-resources) binnen een bibliotheek is een ingewikkelde bezigheid. Het begint al bij de acquisitie van deze bronnen. Er zijn in veel gevallen geen catalogus prijzen beschikbaar en ook de voorwaarden die verbonden zijn aan het gebruik en beschikbaar stellen van online bronnen zijn zeer verschillend. Als eenmaal de acquisitie is afgerond en de bronnen beschikbaar zijn gesteld, moeten deze ook beheerd en ingepast worden in de eigen (virtuele) bibliotheek. Om alle informatie en werkprocessen in goede banen te leiden kan een E-resource Management systeem een oplossing bieden.

Uitdagingen voor de bibliotheek

De beloftes van online toegankelijke informatie waren en zijn veelbelovend. De informatie is altijd en overal toegankelijk, meerdere gebruikers kunnen de informatie tegelijkertijd raadplegen, de informatie wordt rijker door het toevoegen van multimedia, informatie kan niet 'verdwijnen' en de informatie hoeft niet meer fysiek te worden ontvangen en geregistreerd. De realiteit is anders, wij hebben te maken met toegangsbeperkingen, ingewikkelde prijsmodellen, licentie overeenkomsten, bezit t.o.v. toegang, toegang organiseren en nog veel meer uitdagingen.

Het ontstaan van het ERM systeem

In 2001 is er een groep bibliothecarissen gaan samenwerken om aan een gemeenschappelijke oplossing te werken. De E-Resource Management Initiative (ERMI) heeft een model uitgewerkt waaraan een ERM systeem zou moeten voldoen. De resultaten van dit onderzoek zijn gepubliceerd op de site van de Digital Library Federation (DLF): <http://www.diglib.org/pubs/dlf102/>. De beschrijving van een ERM systeem volgens de ERMI is:

“ A system that supports management of the information and workflows necessary to efficiently select, evaluate, acquire, maintain, renew/cancel and provide informed access to e-resources in accordance with their business and license terms ”

Ivy Anderson, Robin Wendler (Harvard University Library) and Ellen Duranceau (MIT Libraries)

Alle belangrijkste leveranciers van bibliotheeksystemen bieden inmiddels een ERM systeem aan of zijn deze nu aan het ontwikkelen. De aanbevelingen van de ERMI zijn voor allen de basis geweest om een systeem te ontwikkelen en de leveranciers beweren nu ERMI compliant te zijn. De belangrijkste functies van een ERM systeem zijn:

- Het centraal bewaren van record informatie voor online bronnen, de leveranciers, de voorwaarden, gebruik en kosten;
- Rapporten die ondersteuning geven bij het nemen van management beslissingen;
- Overzichten van voltooide activiteiten en waarschuwingen voor nog te ondernemen activiteiten;
- Contactgegevens;

- Incidenten rapportage;
- Werkprocessen gebaseerd op de levenscyclus van online bronnen.

In de Praktijk

ERM systemen kunnen bibliotheek personeel goed ondersteunen, echter blijven er uitdagingen bestaan. Het verkrijgen en beheren van alle informatie voor de titel gegevens en licentie modellen en van gebruikersstatistieken kunnen een probleem zijn. Het voortdurend invoeren en het beheren van alle gegevens is op de lange termijn tijdrovend en kostbaar.

Om deze uitdagingen het hoofd te bieden zijn er aanvullende voorstellen gekomen vanuit de ERMI. Een aantal van deze voorstellen zijn omgezet in standaarden om het werk te vereenvoudigen en te versnellen. De volgende standaarden zijn onder meer een resultaat van de aanbevelingen van de ERMI:

- ONIX for Serials: Serials Online Holdings
- ONIX for Serials: Serials Release Notification
- License Expression Working Group
- ONIX for Licensing Terms
- Project COUNTER
- Standardized Usage Statistics Harvesting Initiative: SUSHI

Door deze standaarden is het uitwisselen van informatie tussen verschillende systemen eenvoudiger uit te voeren. Met een ERM systeem heeft u een duidelijke structuur, een bewaarplaats voor data, een interface voor het beschikbaar stellen van de bronnen een overzicht van de bronnen en de inhoud en hulpmiddelen om de werkprocessen in goede banen te leiden. De bibliotheek moet nog wel bijhouden welke online bronnen met titel informatie zij hebben en de beschikbaarheid daarvan, wat de voorwaarden van de licenties zijn inclusief de toegangsrechten en beperkingen en welke authenticatiemethodes mogelijk zijn.

Hier ontstaat een nieuwe mogelijkheid voor het uitbesteden van administratieve werkzaamheden aan een tijdschriftenagent. Een agent houdt van alle online bronnen bij wat de voorwaarden zijn en kan deze gegevens beschikbaar stellen aan de bibliotheken. Zij kunnen dienen als bron bij het invullen en bijhouden van alle informatie die nodig is voor het inrichten van een ERM systeem. Agenten zijn dan ook nauw betrokken bij het ontwikkelen van standaarden om deze informatiestromen verder te optimaliseren. Zij spreken met klanten en uitgevers om oplossingen te vinden voor de huidige problematiek en initiëren nieuwe initiatieven.

De conclusie is dat recent ontwikkelde ERM systemen een belangrijke investering kunnen zijn voor bibliotheken. Zij ondersteunen de ingewikkelde processen die nodig zijn om online bronnen goed te kunnen beheren. De invoering van ERM systemen brengt ook nieuwe uitdagingen. De informatiestroom die nodig is om een ERM systeem goed en efficiënt te kunnen inzetten is zeer uitgebreid. Tijdschriftagenten hebben de

mogelijkheden en de middelen om deze voor bibliotheken in goede banen te leiden en de implementatie en het gebruik van het ERM systeem te vereenvoudigen.